

Gmina Nędza

**PROGRAM
USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
DLA
GMINY NĘDZA**

Nędza, styczeń 2007r.

"Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Nędza" został opracowany na podstawie umowy z dnia 2 stycznia 2007 r., zawartej pomiędzy Gminą Nędza a ARCADIS Ekokonrem Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu.

Wykonawca:

ARCADIS EKOKONREM Sp. z o.o. we Wrocławiu

Wanda Zaworska-Matuga
Katarzyna Kobiela
Magdalena Kosiba
Marcin Moczulski
Jarosław Zarzycki

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	5
1.1 Wprowadzenie	5
1.2. Ogólna charakterystyka podmiotu opracowania	5
1.3. Cel i zadania Programu	7
1.4. Metodyka opracowania Programu	7
1.5. Zawartość dokumentu Programu	8
2. PODSTAWOWE REGULACJE PRAWNE W ZAKRESIE UŻYTKOWANIA I USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST	9
2.1. Ustawy	9
2.2. Rozporządzenia	9
3. CHARAKTERYSTYKA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I ODDZIAŁYWANIE AZBESTU NA ZDROWIE CZŁOWIEKA	12
3.1. Występowanie i zastosowanie azbestu	12
3.2. Oddziaływanie azbestu na zdrowie człowieka	13
3.3. Informowanie o ryzyku związanym z narażeniem na azbest występujący w środowisku	14
3.4. Bezpieczne postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest	14
3.4.1. Użytkowanie wyrobów zawierających azbest	14
3.4.2. Usuwanie wyrobów zawierających azbest.....	15
3.4.3. Unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest	15
3.4.4. Procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest	16
4. STAN AKTUALNY W ZAKRESIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I GOSPODARKI ODPADAMI AZBESTOWYMI W GMINIE NĘDZA.....	17
4.1. Wprowadzenie	17
4.2. Ilość wyrobów zawierających azbest	18
4.2.1. Budynki mieszkalne i inwentarskie	18
4.2.2. Rury azbestowo-cementowe	19
4.3. Plan sytuacyjny rozmieszczenia na terenie gminy wyrobów zawierających azbest w układzie sołectw	19
4.4. Rejony szczególnego zagrożenia azbestem.....	19

4.5.	Składowanie odpadów azbestowych pochodzących z terenu gminy.....	22
5.	PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW AZBESTOWYCH.....	23
5.1.	Założenia Programu.....	23
5.2.	Oszacowanie ilości wyrobów zawierających azbest wymagających usunięcia oraz pojemność potrzebnych składowisk.....	23
5.3.	Harmonogram działań w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.....	24
5.3.1.	Cele w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej	25
5.3.2.	Harmonogram realizacji "Programu ..." i koszty jego wdrożenia.....	25
5.4.	Aspekty finansowe realizacji Programu.....	28
6.	ORGANIZACJA ZARZĄDZANIA „PROGRAMEM...”	30
6.1.	Koncepcja zarządzania "Programem .."	30
6.2.	Schemat zarządzania Programem	31
6.4.	Zakres zadań realizowanych na poziomie gminnym	32
7.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	33
	WYKAZ SKRÓTÓW	34
	WYKORZYSTANE MATERIAŁY	35
	ZAŁĄCZNIKI DO PROGRAMU	35

1. WSTĘP

1.1 Wprowadzenie

Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 roku przyjęła "Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski"¹. Program ten obejmuje okres 30-letni, tj. lata 2003 - 2032.

Realizacja zadań przewidzianych w tym "Programie .." wymaga zaangażowania administracji publicznej i różnych instytucji działających na trzech poziomach:

- centralnym: Rada Ministrów, minister właściwy do spraw gospodarki, Główny Koordynator "Programu ..." (w strukturze ministerstwa)
- wojewódzkim: wojewoda, samorząd województwa,
- lokalnym: samorząd powiatowy, samorząd gminny.

Do zadań zarządu gminy należy:

- uwzględnianie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami,
- współpraca z lokalnymi mediami celem rozpowszechnienia informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem,
- przygotowywanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu,
- przygotowywanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu...”.

Do zadań rady gminy należy:

- przyjmowanie rocznych sprawozdań finansowych zarządu gminy z realizacji zadań „Programu...”.

Biorąc powyższe pod uwagę, Zarząd Gminy Nędza przystąpił do opracowania projektu pn. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Nędza”. Program ten należy postrzegać jako uszczegółowienie zapisów zawartych w gminnym planie gospodarki odpadami (2004 r.) w zakresie odpadów zawierających azbest.

1.2. Ogólna charakterystyka podmiotu opracowania

Gmina Nędza położona jest w województwie Śląskim, w północnej części powiatu Raciborskiego. Graniczy od południa z miastem Racibórz i gminą Lyski (powiat rybnicki), od zachodu z gminą Rudnik i od północy z gminą i miastem Kuźnia Raciborska.

Powierzchnia gminy Nędza wynosi 5 714 ha, co stanowi 10% powierzchni powiatu raciborskiego. Gminę zamieszkuje 7 340 mieszkańców (wg danych na dzień 1 stycznia 2006 r.), co daje wskaźnik gęstości zaludnienia 129 os/km², ale w poszczególnych sołectwach gęstość zaludnienia jest zróżnicowana. W skład gminy wchodzi 7 sołectw: Nędza, Łęg, Szymocice, Ciechowice, Górki Śląskie, Babice, Zawada Książęca.

Gmina charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczo – krajobrazowymi. W całości położona jest na terenie jednego z największych Parków Krajobrazowych w Polsce, Cysterskie Kompozycje

¹ W dalszej części niniejszego opracowania przyjęto nazwę krajowy "Program .."

Krajobrazowe Rud Wielkich. Ze wszystkich gmin wiejskich powiatu raciborskiego gmina Nędza wyróżnia się najwyższym stopniem lesistości. Wszystkie lasy gminy mieszczą się w granicach PK Cysterskie Kompozycje Rud Wielkich. W południowej części gminy znajduje się Rezerwat Łęczczok chroniący las łęgowy i pocysterskie stawy rybne.

Pod względem hydrograficznym obszar gminy należy do dorzecza Odry, która stanowi zachodnią granicę gminy. Głównymi dopływami Odry na terenie gminy są rzeka Sumina i potok Łęgoń.

Gmina ma również korzystne położenie komunikacyjne. Obszar gminy przecinają dwie linie kolejowe relacji Racibórz-Kędzierzyn i Rybnik- Kędzierzyn. Ponadto istnieją dogodne połączenia drogowe ze wszystkimi większymi miastami w regionie za pomocą dróg krajowych nr 422, 919 i 922.

1.3. Cel i zadania Programu

Nadrzędnym długoterminowym celem „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Nędza” jest:

*Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu gminy Nędza
i bezpieczne jego unieszkodliwienie*

Cel ten pozostaje w ścisłej relacji z celami zdefiniowanymi w krajowym „Programie...”. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe w perspektywie długoterminowej (w okresie do 2032 r.) poprzez usunięcie z terenu gminy stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest.

Ogólnym zadaniem programu jest określenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest. Zatem w programie ujęto:

- a). ilości wyrobów oraz ich rozmieszczenie na terenie gminy
- b). wskazanie najbardziej newralgicznych miejsc ze względu na największą ilość występujących wyrobów zawierających azbest oraz największe zagrożenie zdrowia człowieka,
- c). propozycje działań organizacyjnych i inwestycyjnych zmierzających do osiągnięcia celów Programu wraz z harmonogramem ich wdrażania
- d). koszty wdrażania Programu i organizację zarządzania Programem.

1.4. Metodyka opracowania Programu

Jako punkt odniesienia dla Programu przyjęto:

- aktualny stan w zakresie ilości i rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest w gminie w podziale na sołectwa (dane pochodzące ze szczegółowej inwentaryzacji przeprowadzonej przez UG w 2004 r.),
- cele i zadania oraz harmonogram realizacji "Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski" (2002 r.)
- zadania w zakresie usuwania odpadów azbestowych zdefiniowane w "Planie gospodarki odpadami dla gminy Nędza" (2004 r.)

Program był na bieżąco konsultowany z przedstawicielami Urzędu Gminy Nędza.

1.5. Zawartość dokumentu Programu

Biorąc pod uwagę wytyczne dla jednostek samorządu terytorialnego dotyczące przygotowania planów gospodarki odpadami w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest, niniejszy dokument zawiera następujące rozdziały:

- Rozdział 1** *Wstęp.* W rozdziale ujęto informacje ogólne nt. obowiązków przypisanych zarządowi gminy i radzie gminy, wynikających z realizacji krajowego "Programu ..", charakterystykę gminy Nędza, nadrzędny długoterminowy cel "Programu .." i zadania programu oraz metodykę jego opracowania.
- Rozdział 2** *Charakterystyka wyrobów zawierających azbest i oddziaływanie azbestu na zdrowie człowieka.* W tym rozdziale przedstawiono charakterystykę azbestu i jego zastosowanie, sposoby bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest i metody ich usuwania, oddziaływanie azbestu na zdrowie ludzi oraz zasady informowania o ryzyku związanym z narażeniem na azbest występujący w środowisku.
- Rozdział 3** *Podstawowe regulacje prawne w zakresie użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.* W rozdziale tym przedstawiono wybrane akty prawne dotyczące użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz procedury postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.
- Rozdział 4** *Stan aktualny w zakresie wyrobów zawierających azbest i gospodarki odpadami azbestowymi.* Rozdział przedstawia: ilości wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie gminy Nędza wraz z planem sytuacyjnym ich rozmieszczenia oraz charakterystykę istniejących składowisk na odpady azbestowe.
- Rozdział 5** *Program usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych.* W rozdziale przedstawiono ilość wyrobów zawierających azbest wymagających usunięcia oraz strategię w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych, tj. cele w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej wraz z harmonogramem realizacji przedsięwzięć i ich kosztami oraz źródłami finansowania.
- Rozdział 6** *Organizacja zarządzania „Programem...”.* W rozdziale przedstawiono koncepcję zarządzania Programem oraz zadania w zakresie zarządzania Programem.
- Rozdział 7** *Wnioski końcowe.* Podsumowanie

2. PODSTAWOWE REGULACJE PRAWNE W ZAKRESIE UŻYTKOWANIA I USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Regulacje prawne dotyczące m.in. usuwania wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych, począwszy od realizacji obowiązku dokonania przeglądu technicznego tych wyrobów do momentu zdeponowania wytworzonych odpadów na składowisku, zamieszczone zostały w aktach prawnych.

Obecnie w Polsce istnieje szereg przepisów dotyczących problematyki azbestu. Biorąc pod uwagę przedmiot niniejszego zamówienia poniżej wymieniono najważniejsze ustawy i rozporządzenia, wg stanu na dzień 31 grudnia 2006 r.

2.1. Ustawy

1. *Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest* (Dz. U. Nr 101, poz. 628 z 1997 r. z późn. zm.). Ustawa zakazuje wprowadzania na obszar kraju azbestu, wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest.
2. *Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane* (Dz. U. Nr 89, poz. 414, z późn. zm.) zgodnie z art. 30 ust. 3 stanowi: Właściwy organ może nałożyć, w drodze decyzji, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych, objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ich realizacja może naruszyć ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub spowodować: zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia, pogorszenie stanu środowiska lub dóbr kultury, pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych, wprowadzenie, utrwalenie bądź zwiększenie ograniczeń lub uciążliwości dla terenów sąsiednich.
3. *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późn. zm.). Ustawa ta wprowadziła m.in. obowiązek składania przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, a także osoby prawne stosownych informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (w tym również azbest)
4. *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach* (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.). Ustawa ta wprowadziła m.in. obowiązek uzyskania przez wytwórcę odpadów niebezpiecznych (wykonawcę prac usuwania wyrobów zawierających azbest) zatwierdzenia – przez właściwego wojewodę lub starostę – programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest)

2.2. Rozporządzenia

1. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. – w sprawie katalogu odpadów* (Dz. U. Nr 112, poz. 1206) zamieszcza rodzaje odpadów zawierających azbest na liście odpadów niebezpiecznych w wymienionych poniżej grupach i podgrupach z odpowiednim przypisanym kodem klasyfikacyjnym:
 - 06 07 01* - odpady azbestowe z elektrolizy,
 - 06 13 04* - odpady z przetwarzania azbestu,
 - 10 11 81* - odpady zawierające azbest,
 - 10 13 09* - odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych,

- 15 01 11* - opakowania z metali zawierających niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 16 01 11* - okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 16 02 12* - zużyte urządzenia zawierające wolny azbest,
- 17 06 01* - materiały izolacyjne zawierające azbest,
- 17 06 05* - materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

2. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska* (Dz. U. Nr 175, poz. 1439) określa termin oraz formę składania informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.

3. *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny* (Dz. U. Nr 191, poz. 1595). W sposób nieselektywny mogą być składowane odpady o następujących kodach:

- 17 06 01* - materiały izolacyjne zawierające azbest
- 17 06 05* - materiały konstrukcyjne zawierające azbest

Odpady te mogą być składowane wspólnie, na tym samym składowisku odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Nie można natomiast mieszać tych odpadów i składować z innymi odpadami niebezpiecznymi.

4. *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy* (Dz. U. Nr 217, poz. 1833) określa najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy pyłów zawierających azbest:

- a). pyły zawierające azbest chryzotylowy oraz pyły zawierające azbest chryzotylowy i inne minerały włókniste oraz pyły zawierające inne minerały włókniste, z wyjątkiem krokidolitu
 - pył całkowity – 1,0 mg/m³
 - włókna respirabilne – 0,2 mg/m³
- b). pyły zawierające krokidolit
 - pył całkowity – 0,5 mg/m³
 - włókna respirabilne – 0,2 mg/m³

5. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. Nr 1, poz. 12) określa limity stężenia azbestu w powietrzu. Wartości odniesienia dla azbestu wynoszą odpowiednio:

- dla 1 godziny – 2 350 włókien/m³
- dla roku kalendarzowego – 250 włókien/m³.

6. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów* (Dz. U. Nr 61, poz. 549). Określa m.in. wymagania dotyczące składowania odpadów zawierających azbest.

7. *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia* (Dz. U. Nr 120, poz. 1126) określa zakres rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa lub zdrowia ludzi.

8. *Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest* (Dz. U. Nr 192, poz. 1876). Rozporządzenie wprowadza obowiązek inwentaryzacji przez właściciela lub zarządzającego (osobę fizyczną) miejsc, gdzie był lub jest wykorzystywany azbest – oraz składania corocznie stosownych informacji do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Osoby prawne składają sprawozdania do wojewody.

9. *Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest* (Dz. U. Nr 71, poz. 649) nakłada na właścicieli lub zarządców obiektów, urządzeń budowlanych, instalacji przemysłowych lub innych miejsc zawierających azbest - obowiązek okresowej kontroli stanu tych wyrobów oraz sporządzenia oceny stanu i możliwości użytkowania wyrobów zawierających azbest zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia (Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest). Pierwsza kontrola powinna być przeprowadzona w terminie do 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia. Ww podmioty przechowują 1 egz. oceny (łącznie ze stosowną dokumentacją) a 2-gi egz. oceny przekazują właściwemu organowi nadzoru budowlanego, w terminie 30 dni od daty sporządzenia oceny.

10. *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy* (Dz. U. Nr 280, poz. 2771). Rozporządzenie określa m.in. obowiązki pracodawcy przy prowadzeniu prac w kontakcie ze szkodliwymi substancjami (w tym z azbestem).

11. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska* (Dz. U. Nr 260, poz. 2176). Rozporządzenie określa jednostkowe stawki opłat za:

a). gazy lub pyły wprowadzane do powietrza	
- azbest	298,78 zł/kg
b). umieszczenie odpadów na składowisku:	
- 06 07 01* - odpady azbestowe z elektrolizy	43,44 zł/Mg
- 06 13 04* - odpady z przetwarzania azbestu	43,44 zł/Mg
- 10 13 09* - odpady zawierające azbest z produkcji elementów azbestowo-cementowych	43,44 zł/Mg
- 10 11 81* - odpady zawierające azbest	43,44 zł/Mg
- 15 01 11* - opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi	43,44 zł/Mg
- 16 01 11* - okładziny hamulcowe zawierające azbest	43,44 zł/Mg
- 16 02 12* - zużyte urządzenia zawierające wolny azbest	43,44 zł/Mg
- 17 06 01* - materiały izolacyjne zawierające azbest	0,00 zł/Mg
- 17 06 05* - materiały konstrukcyjne zawierające azbest	0,00 zł/Mg

12. *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy* (Dz. U. Nr 73, poz. 645). Rozporządzenie określa m.in. obowiązki wykonywania badań właściwych dla prowadzenia prac z czynnikami szkodliwymi (w tym azbest).

3. CHARAKTERYSTYKA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I ODDZIAŁYWANIE AZBESTU NA ZDROWIE CZŁOWIEKA

3.1. Występowanie i zastosowanie azbestu

Azbest jest nazwą handlową grupy materiałów włóknistych. Pod względem chemicznym są to uwodnione krzemiany magnezu, żelaza, wapnia i sodu. Rozróżnia się następujące typy azbestu: chryzotyl (włóknista odmiana serpentynu, tj. uwodnionego krzemianu magnezu), amozyt (krzemian żelazowo-magnezowy, krokidolit (krzemian sodowo-żelazowy), antofilit (krzemian magnezowy zawierający żelazo).

Pomimo, iż występowanie azbestu w przyrodzie jest dosyć powszechne, tylko w kilku miejscach na świecie prowadzona była jego eksploatacja na skalę przemysłową. Polska nie posiada złóż azbestu nadających się do eksploatacji przemysłowej.

Właściwości azbestu takie jak: duża odporność na wysokie i niskie temperatury, niewielkie przewodnictwo cieplne i odporność na działanie czynników chemicznych sprawiły, że stał się on powszechnie wykorzystywany jako cenny surowiec również w Polsce.

Azbest szeroko stosowany był w kilku dziedzinach gospodarki, przede wszystkim w budownictwie, ale także w energetyce, transporcie i przemyśle chemicznym. Najważniejszymi zastosowaniami azbestu są:

- wyroby azbestowo-cementowe produkowane z azbestów chryzotylowego i amfibolowych, takie jak: pokrycia dachowe, rury ciśnieniowe, płyty okładzinowe i elewacyjne zawierające od 10-35% azbestu;
- wyroby izolacyjne stosowane do izolacji kotłów parowych, wymienników ciepła, zbiorników, przewodów rurowych oraz ubrań i tkanin ognioodpornych. Zawierają one w zależności od przeznaczenia od 75 do 100% azbestu, głównie chryzotylu;
- wyroby uszczelniające: tektury, płyty azbestowo-kauczukowe, szczeliwa plecione,
- wyroby cierne, takie jak: okładziny cierne i taśmy hamulcowe stosowane do różnego typu hamulców,
- wyroby tekstylne: sznury i maty,
- wyroby hydroizolacyjne: lepiki asfaltowe, kity uszczelniające, asfalty drogowe uszlachetnione, zaprawy gruntujące, papa dachowa, płytki podłogowe, zawierające od 20 do 40% azbestu..

Szacuje się (w skali kraju), że ok. 96% ogólnej ilości wyrobów zawierających azbest stanowią płyty azbestowo-cementowe (faliste i płaskie).

Produkcja płyt azbestowo-cementowych w Polsce rozpoczęła się w 1907 roku w Krakowie, następnie w Lublinie (ok. 1910 r.) i w Ogrodzieńcu k/Zawiercia (ok. 1920 r.). Jednak stosowanie azbestu na szeroką skalę na terenie Polski w budownictwie nastąpiło w latach 60-tych, po uruchomieniu następnych 4 dużych zakładów wyrobów azbestowo-cementowych. Głównym surowcem stosowanym do produkcji był azbest chryzotylowy, ale do połowy lat osiemdziesiątych do produkcji rur ciśnieniowych stosowany był także krokidolit oraz niewielkie ilości amozytu.

Produkcja płyt azbestowo-cementowych w Polsce została zakazana Ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. *o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest* (Dz. U. Nr 101, poz. 628 z 1997 r. i Nr 156 z 1998 r.). Zgodnie z ustawą w Polsce do 28 września 1998 r. została całkowicie zakończona produkcja płyt azbestowo-cementowych, a wcześniej innych wyrobów zawierających azbest.

Natomiast po 28 marca 1999 r. obowiązuje zakaz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest. Wyjątek stanowią wyroby z zawartością azbestu, które nie posiadają jeszcze swoich zamienników ze względu na ekstremalne warunki pracy. Wykaz takich wyrobów zawarty jest w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji

lub do wprowadzania na polski obszar celny. Dotyczy to azbestu włóknistego sprowadzanego do diafragmy do elektrolizy przeponowej przy produkcji chloru i wyrobów azbestowo-kauczukowych.

3.2. Oddziaływanie azbestu na zdrowie człowieka

Chorobotwórcze działanie azbestu występuje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu (oznacza to, że dopóki włókna nie są uwolnione do powietrza nie stanowią zagrożenia dla zdrowia). Azbest może być także obecny w wodzie, napojach i pokarmach, skąd przenika do organizmu człowieka. Jednak nie ma dowodów świadczących o tym, że azbest dostający się do organizmu drogą pokarmową jest szkodliwy dla zdrowia.

Naturalne źródła emisji włókien azbestowych w praktyce mają mniejsze znaczenie niż źródła związane z działalnością człowieka. Obecnie po zaprzestaniu produkcji wyrobów zawierających azbest tymi źródłami są:

- niewłaściwie składowane odpady azbestowe, w tym tzw. dzikie wysypiska, szczególnie w lasach i odkrytych wyrobiskach
- użytkowanie wyrobów azbestowych, co w konsekwencji prowadzi do zanieczyszczenia powietrza pyłem azbestowym w wyniku: korozji i mechanicznych uszkodzeń płyt azbestowo-cementowych, ścierania tarcz sprzęgłowych i hamulcowych,
- niewłaściwe usuwanie z dachów i elewacji wyrobów zawierających azbest
- urządzenia grzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne i izolacje zawierające azbest. Są to źródła występujące wewnątrz pomieszczeń.

Stosowanie wyrobów azbestowych, a w konsekwencji możliwość uwalniania włókien azbestu do środowiska, spowodowało wzrost zainteresowania zdrowotnymi skutkami środowiskowej ekspozycji na azbest.

Wielkość zagrożenia zdrowia zależna jest od rodzaju azbestu, wielkości włókien i ich stężenia w powietrzu oraz czasu narażenia. Największe zagrożenie stanowią włókna respirabilne, tzn. występujące w trwałej postaci w powietrzu i mogące przedostawać się z wdychanym powietrzem do pęcherzyków płucnych. Mają one średnicę mniejszą od 3 μm i są dłuższe niż 5 μm , przy czym najbardziej szkodliwe są włókna o długości ok. 20 μm

Narażenie zawodowe na pył azbestu może być przyczyną chorób układu oddechowego tj.: pylicy azbestowej (azbestozy), łagodnych zmian opłucnowych, raka płuc oraz międzybłoniaków opłucnej i otrzewnej (nowotworów o wysokiej złośliwości).

Doniesienia kliniczne i epidemiologiczne sugerują, że z azbestem może być również związane występowanie innych nowotworów: krtani, żołądka i jelit, trzustki, jajników oraz chłoniaków. Jednak zwiększenie ryzyka w tych grupach nowotworów należy postrzegać jedynie jako prawdopodobne.

Miedzy pierwszym narażeniem a pojawieniem się patologii (zwłaszcza nowotworów) występują długie okresy. Czyli aktualnie wykrywane skutki odnoszą się do warunków pracy, jakie istniały 20-40 lat temu.

W ekspozycji parazawodowej i środowiskowej na pył azbestu praktycznie głównym skutkiem jest międzybłoniak opłucnej, a także w zależności od poziomu ekspozycji obserwowany jest również wzrost ryzyka zachorowania na raka płuc.

3.3. Informowanie o ryzyku związanym z narażeniem na azbest występujący w środowisku

Głównym celem informowania o ryzyku jest dostarczenie informacji o zagrożeniu osobom i społecznościom narażonym na szkodliwe dla zdrowia czynniki środowiskowe zgodnie z zasadami wynikającymi z odpowiednich przepisów prawnych. Uzyskane informacje stanowią podstawę do opracowywania różnych wariantów strategii zmniejszania ryzyka, które brane są pod uwagę przy podejmowaniu decyzji dotyczących ich wdrażania.

Proces informowania i rzetelności przekazywanej informacji zależą zarówno od poziomu merytorycznego, możliwości i umiejętności oceny oszacowania ryzyka, jak i od warunków polityczno-społecznych (polityka informacyjna, wolna prasa współpracująca ze specjalistami oceniającymi zagrożenie, itp.).

Zgodnie z definicją zaproponowaną przez Narodową Radę ds. Badań Naukowych Stanów Zjednoczonych "Informowanie o ryzyku jest procesem wzajemnego współdziałania jednostek, grup i instytucji w wymianie informacji i opinii o istocie zagrożenia (...)". Pod hasłem "współdziałanie" należy rozumieć współpracę ze społeczeństwem specjalistów oceniających ryzyko ze specjalistami zajmującymi się zarządzaniem ryzykiem, a więc: epidemiologów, przedstawicieli ministerstwa zdrowia, środowiska, przemysłu, a także grup zaangażowanych w problematykę ochrony środowiska.

Informowanie społeczności o ryzyku związanym z narażeniem na czynniki szkodliwe (w tym azbest) jest sprawą delikatną i bardzo trudną, wymagającą zaangażowania opinii publicznej w proces szacowania ryzyka i informowania o nim. Istotne znaczenie odgrywa właściwe rozeznanie podstawowych zagadnień przez wszystkich zainteresowanych partnerów.

Agencja Ochrony Środowiska (EPA – Environmental Protection Agency) opublikowała szereg dokumentów zawierających zasady informowania o ryzyku. Powszechnie stosuje się siedem podstawowych zasad:

- (1) Akceptuj i angażuj społeczność jako równorzędnego partnera,
- (2) Starannie planuj sposób przekazywania informacji o zagrożeniu, a następnie oceniaj wyniki komunikowania się,
- (3) Uważnie słuchaj tego, co mają ci do przekazania inni,
- (4) Bądź uczciwy, szczery i otwarty,
- (5) Koordynuj wysiłki i współpracuj z innymi (grupami, ośrodkami) w procesie przekazywania informacji,
- (6) Nawiązuj współpracę ze środkami masowego przekazu i przekazuj informacje przygotowane zgodnie z regułami środków masowego przekazu,
- (7) Mów jasno i życzliwie.

3.4. Bezpieczne postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest

Metody bezpiecznego postępowania z azbestem i materiałami zawierającymi azbest, począwszy od eksploatacji tych wyrobów poprzez usuwanie, transport i składowanie określone są poprzez obowiązujące w Polsce przepisy prawne (patrz. rozdz. 3).

3.4.1. Użytkowanie wyrobów zawierających azbest

Bezpieczne użytkowanie płyt azbestowo-cementowych uwarunkowane jest, oprócz czynnika czasu użytkowania, także właściwym ich zabezpieczeniem. Znane są dwie metody zabezpieczania wyrobów z azbestem:

- obudowanie
- pokrycie powłoką (kapsulacja)

Pierwsza metoda polega na odizolowaniu wyrobów zawierających azbest od otoczenia poprzez obudowanie ich pyłoszczelną przegrodą wykonaną np. ze sklejk lub płyt gipsowych. Natomiast kapsulacja to pokrycie powierzchni tych wyrobów specjalnymi substancjami impregnującymi uniemożliwiającymi kruszenie się azbestu lub błonotwórczymi, które tworzą na powierzchni materiału warstwę uniemożliwiającą odlamywanie się zewnętrznych cząstek wyrobu.

Należy nadmienić, że czynnikiem negatywnie wpływającym na obecny stan wyrobów azbestowych (pokryć dachowych i elewacji) był ich nieprawidłowy montaż (dotyczy to głównie terenów wiejskich), powodujący pękanie płyt oraz ich odkształcanie. Dodatkowym czynnikiem jest nieprzestrzeganie terminów konserwacji, a nawet całkowity brak konserwacji.

Czas użytkowania płyt azbestowo-cementowych (prawidłowo założonych i zamontowanych, pomalowanych farbą akrylową i konserwowanych co 5-7 lat) określony został na 30 lat. W Polsce wiele wyrobów jest użytkowanych średnio od 10 do 50 lat.

3.4.2. Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Największe zagrożenie emisji szkodliwych dla zdrowia człowieka włókien azbestowych stwarza proces usuwania wyrobów zawierających azbest. Prace związane z usuwaniem azbestu muszą być prowadzone w taki sposób, aby wyeliminować lub zminimalizować uwalnianie się azbestu do środowiska, tak aby nie zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń włókien azbestowych w powietrzu. Wymagania w zakresie usuwania tych wyrobów określone zostały szczegółowo w odpowiednich rozporządzeniach. Prace przy usuwaniu azbestu mogą prowadzić jedynie wykonawcy posiadający odpowiednie wyposażenie techniczne i zatrudniający przeszkolonych pracowników. Podczas prac mających na celu naprawę lub usunięcie wyrobów zawierających azbest wykonawca zobowiązany jest do umieszczenia tablic ostrzegawczych o rodzaju prowadzonych prac, odgradzenia terenu prac oraz zastosowania odpowiednich środków technicznych w celu zmniejszenia emisji włókien azbestu. Istotne jest także takie prowadzenie prac, aby wyroby azbestowe usuwane były w całości, unikając ich złamania. Przy wykonywaniu takich prac konieczne jest także stosowanie sprzętu zabezpieczającego układ oddechowy i odpowiedniej odzieży ochronnej.

3.4.3. Unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest

Jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów azbestowych jest ich składowanie. Odpady azbestowe mogą być deponowane jedynie na składowiskach odpadów niebezpiecznych przeznaczonych wyłącznie do składowania odpadów azbestowych, na wydzielonych częściach składowisk odpadów niebezpiecznych oraz na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne pod warunkiem, że spełnione zostały warunki techniczne dotyczące bezpiecznego składowania odpadów azbestowych.

Jedynie odpady azbestowe o kodach 17 06 01* i 17 06 05* pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury drogowej mogą być składowane na składowiskach zlokalizowanych w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu z zabezpieczonymi ścianami bocznymi.

W celu zabezpieczenia przed emisją pyłów powierzchnię każdej kolejnej warstwy odpadów przykrywa się folią lub warstwą gruntu. Po zakończeniu eksploatacji składowiska (na poziomie 2 m poniżej poziomu terenu otoczenia) należy wypełnić je ziemią do poziomu terenu.

Na mocy ustaleń z negocjacji akcesyjnych istniejące składowiska, które nie spełniają wymagań dyrektywy powinny być zmodernizowane najpóźniej do 1 lipca 2012 r. Nowe składowiska odpadów azbestowych powinny spełniać wymagania konstrukcyjne dyrektywy z chwilą ich zakładania.

3.4.4. Procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest

Procedury zostały ujęte w czterech grupach. Są to:

- Grupa I. Procedury obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami i urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest.
Procedura 1 – dotycząca obowiązków w czasie użytkowania obiektów, instalacji i urządzeń.
Procedura 2 – dotycząca obowiązków przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest.
- Grupa II. Procedury obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwórców odpadów niebezpiecznych.
Procedura 3 – dotycząca postępowania przy pracach przygotowawczych do usunięcia wyrobów zawierających azbest.
Procedura 4 – dotycząca prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczaniem obiektu (terenu) instalacji.
- Grupa III. Procedura obowiązująca prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
Procedura 5 – dotycząca przygotowania i transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
- Grupa IV. Procedura obowiązująca zarządzającego składowiskami odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
Procedura 6 – dotycząca składowania odpadów na składowisku przeznaczonym do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest lub innym, spełniającym odpowiednie warunki techniczne.

4. STAN AKTUALNY W ZAKRESIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I GOSPODARKI ODPADAMI AZBESTOWYMI W GMINIE NĘDZA

4.1. Wprowadzenie

Przedstawione w krajowym „Programie...” szacunkowe ilości wyrobów zawierających azbest wskazują, że województwo śląskie znajduje się na 9 miejscu w kraju pod względem ilości wyrobów zawierających azbest zabudowanych w obiektach budowlanych. Na terenie województwa zabudowanych jest 779 280 Mg² wyrobów zawierających azbest, w tym 723 580 Mg stanowią płyty azbestowo-cementowe a 55 700 Mg rury azbestowo-cementowe. Bazując na danych krajowego „Programu...” nie można oszacować jaki procent z ogólnej ilości wyrobów zawierających azbest dla terenu województwa stanowią odpady azbestowe w gminie Nędza.

Ponadto w gminnym *planie gospodarki odpadami* nie zostały przedstawione szacunkowe ilości odpadów zawierających azbest znajdujących się na terenie gminy.

Na terenie gminy nie funkcjonowały zakłady wykorzystujące azbest w produkcji. Zatem narażenie na pył azbestowy należy postrzegać jako narażenie środowiskowe.

Po dziewięciu latach obowiązywania ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest oraz ośmiu latach obowiązywania przepisów wykonawczych nadal notuje się niewystarczającą ich znajomość przez właścicieli i administratorów obiektów budowlanych. Często przygotowane oceny stanu obiektów z zabudowanymi wyrobami zawierającymi azbest są niekompletne. Dotyczy to zarówno ilości tych obiektów (nie wszystkie obiekty poddano ocenie) jak też rzetelności wypełnienia ankiet (zgodnie z rozporządzeniem) - zwykle brak jest danych nt. pilności.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, wójt, burmistrz lub prezydent miasta przedkłada takie informacje wojewodzie do dnia 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy.

Ponadto, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, właściciel nieruchomości, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, a także obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, przeprowadza kontrole stanu tych wyrobów i przygotowuje tzw. ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest (ocena wg wzoru określonego w załączniku nr 1 do ww Rozporządzenia). W formularzu tym za pomocą odpowiedniej skali punktowej określa się stopień pilności dokonania wymiany lub naprawy. Rozporządzenie określa trzy stopnie pilności: I - wymagana bezzwłoczna wymiana lub naprawa, II - ponowna ocena po roku oraz III - ponowna ocena w terminie do pięciu lat. Ocena jest przekazywana właściwemu organowi nadzoru budowlanego, w terminie 30 dni od jej sporządzenia. Pierwsza kontrola, o której mowa powyżej, powinna być wykonana w terminie do 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ww rozporządzenia, tj. do 17 października 2004 r.

W 2004 r. na terenie gminy przeprowadzona została inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest. Inwentaryzacja została wykonana w sposób prawidłowy, według zasad określonych w Rozporządzeniu MGPIPS z dnia 23 X 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu

² wg stanu na 2000 r. zgodnie z danymi przedstawionymi w krajowym "Programie ..",

oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. I. Nr 192, poz. 1876).

Niniejszy „Program...” skierowany jest do wszystkich właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy Nędza, ze szczególnym naciskiem na te nieruchomości, które pokryte są wyrobami zawierającymi azbest. Przewiduje się, że zainteresowanie „Programem...” będzie wzrastać stopniowo z roku na rok, w miarę prowadzenia edukacji w zakresie zagrożeń związanych z eksploatacją azbestu.

4.2. Ilość wyrobów zawierających azbest

Na podstawie przeprowadzonej w 2004 roku inwentaryzacji uzyskano informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie gminy Nędza. Inwentaryzacją objęto wszystkie sołectwa gminy. Jedynie w sołectwie Nędza przeprowadzona inwentaryzacja nie jest kompletna, wobec czego brakująca ilość wyrobów zawierających azbest została doszacowana (dotyczy to ok. 20% budynków z terenu sołectwa). Wyniki inwentaryzacji przedstawiono w Załączniku nr 1 do „Programu...”.

4.2.1. Budynki mieszkalne i inwentarskie

Jak wspomniano powyżej, w 2004 r. została przeprowadzona inwentaryzacja ilości wyrobów zawierających azbest w poszczególnych sołectwach gminy. Inwentaryzacji poddanych zostało 203 gospodarstw domowych. Wynika z niej, że na terenie gminy znajduje się ok. 235 Mg wyrobów zawierających azbest. Największa ilość wyrobów tego typu zabudowana jest na terenie sołectwa Nędza (ok. 63 Mg), Babice (ok. 51 Mg) i Górki Śląskie (ok. 49 Mg). Szczegółowe dane nt. ilości wyrobów zawierających azbest przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1 Ilość wyrobów zawierających azbest zabudowanych w budynkach mieszkalnych i gospodarskich uzyskana w wyniku inwentaryzacji.

L.p.	Sołectwo	Ilość wyrobów azbestowych		Wskaźnik nagromadzenia [Mg/km ²]
		m ²	Mg	
1	Babice	4 612	50,9	5,1
2	Ciechowice	1 152	12,4	4,9
3	Górki Śląskie	4 622,2	48,7	6,2
4	Łęg	856	9,0	2,2
5	Nędza	4 735	62,5	2,7
6	Szymocice	943	10,9	2,3
7	Zawada Książęca	3 711,5	40,1	7,9
Razem gmina		21 579	234,5	4,1

Z przeprowadzonej inwentaryzacji wynika, że wyroby zawierające azbest występują w gminie wyłącznie w budownictwie: budynki jednorodzinne, gospodarcze, inwentarskie i garaże najczęściej w postaci płyt azbestowo-cementowych płaskich i falistych. W zdecydowanej większości są to pokrycia dachowe oraz niewielki udział płyt elewacyjnych. W wyniku inwentaryzacji została także wykonana ocena stanu

obiektów budowlanych z elementami zawierającymi wyroby azbestowe zgodnie z rozporządzeniem³. Ogólnie stan budynków z wyrobami zawierającymi azbest jest dobry – przeważająca większość wyrobów zawierających azbest powinna zostać usunięta do końca grudnia 2032 r.

4.2.2. Rury azbestowo-cementowe

Oprócz płyt azbestowo-cementowych w budownictwie wykorzystywano także rury azbestowo-cementowe do wykonywania instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych. Na terenie gminy nie ma odcinków sieci wodociągowej wykonanych z rur azbestowo-cementowych. Cała sieć wodociągowa wykonana jest z rur PCV i PE.

4.3. Plan sytuacyjny rozmieszczenia na terenie gminy wyrobów zawierających azbest w układzie sołectw

Rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest w układzie sołectw przedstawiono na mapach (Mapa 1 i Mapa 2).

Największe ilości wyrobów zawierających azbest występują na terenie sołectwa Nędza (ok. 63 Mg), Babice (ok. 51 Mg) i Górki Śląskie (ok. 49 Mg). Natomiast jeżeli chodzi o wskaźnik nagromadzenia azbestu, to największe jego wartości występują w Zawadzie Książęcej (7,9 Mg/km²), Górkach Śląskich (6,2 Mg/km²) oraz Babicach (5,1 Mg/km²). Duży wpływ na wielkość wskaźnika nagromadzenia azbestu ma powierzchnia sołectwa. Dla przykładu: dla sołectwa Nędza ilość wyrobów azbestowych wynosi 62,5 Mg (największa w gminie), ale biorąc pod uwagę jego powierzchnię wskaźnik nagromadzenia osiąga jedną z najniższych wartości w skali gminy.

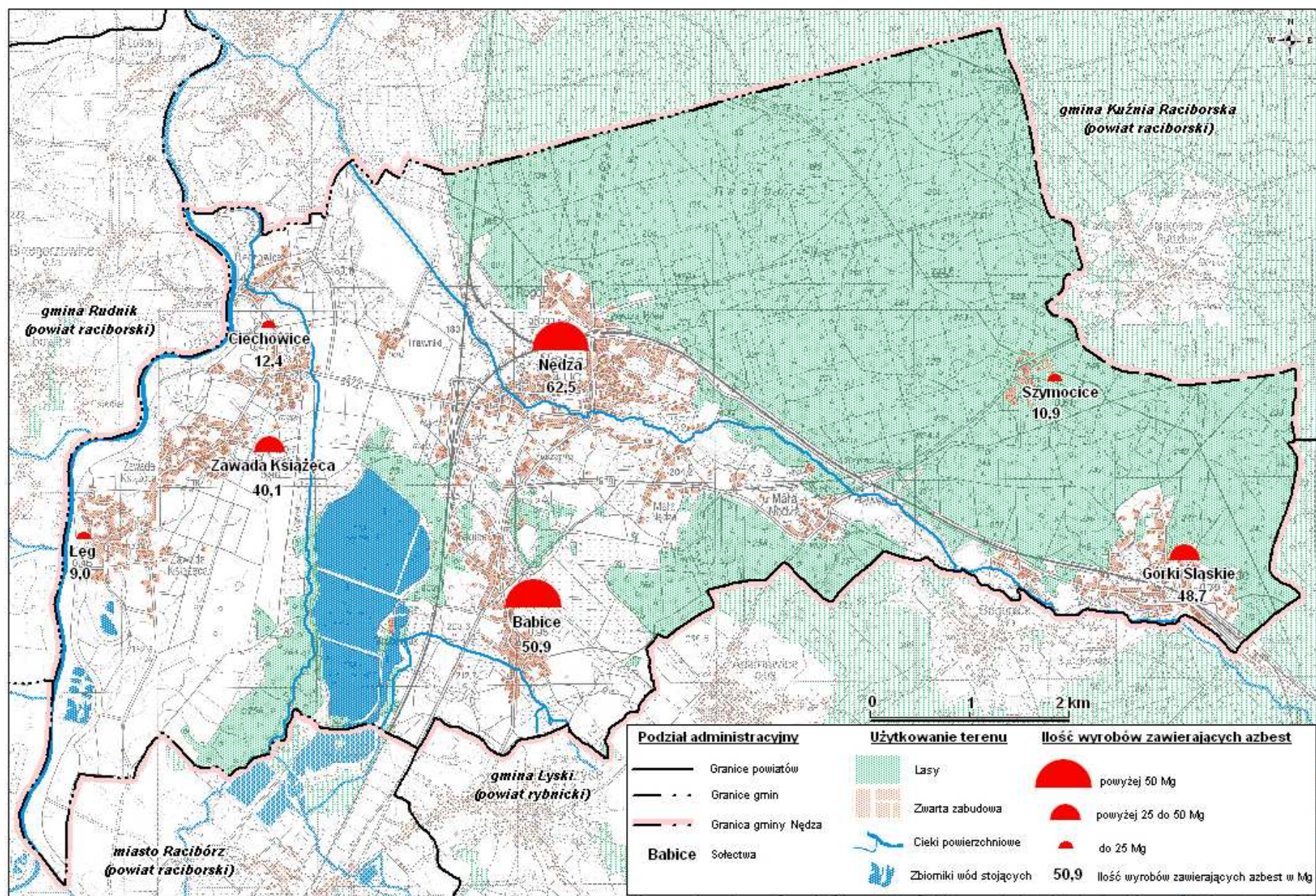
4.4. Rejony szczególnego zagrożenia azbestem

Określając rejony największego zagrożenia azbestem dla gminy Nędza wydaje się zasadne przyjęcie wskaźnika nagromadzenia wyrobów zawierających azbest (Mg/km²). Takie podejście wynika z faktu, że na terenie gminy, powiatu raciborskiego czy też całego województwa śląskiego nie wykonywano do tej pory pomiarów stężenia włókien azbestu. Ponadto w przeszłości na terenie gminy nie było zakładów przetwórstwa azbestu, co mogłoby być ważnym czynnikiem decydującym o narażeniu na azbest.

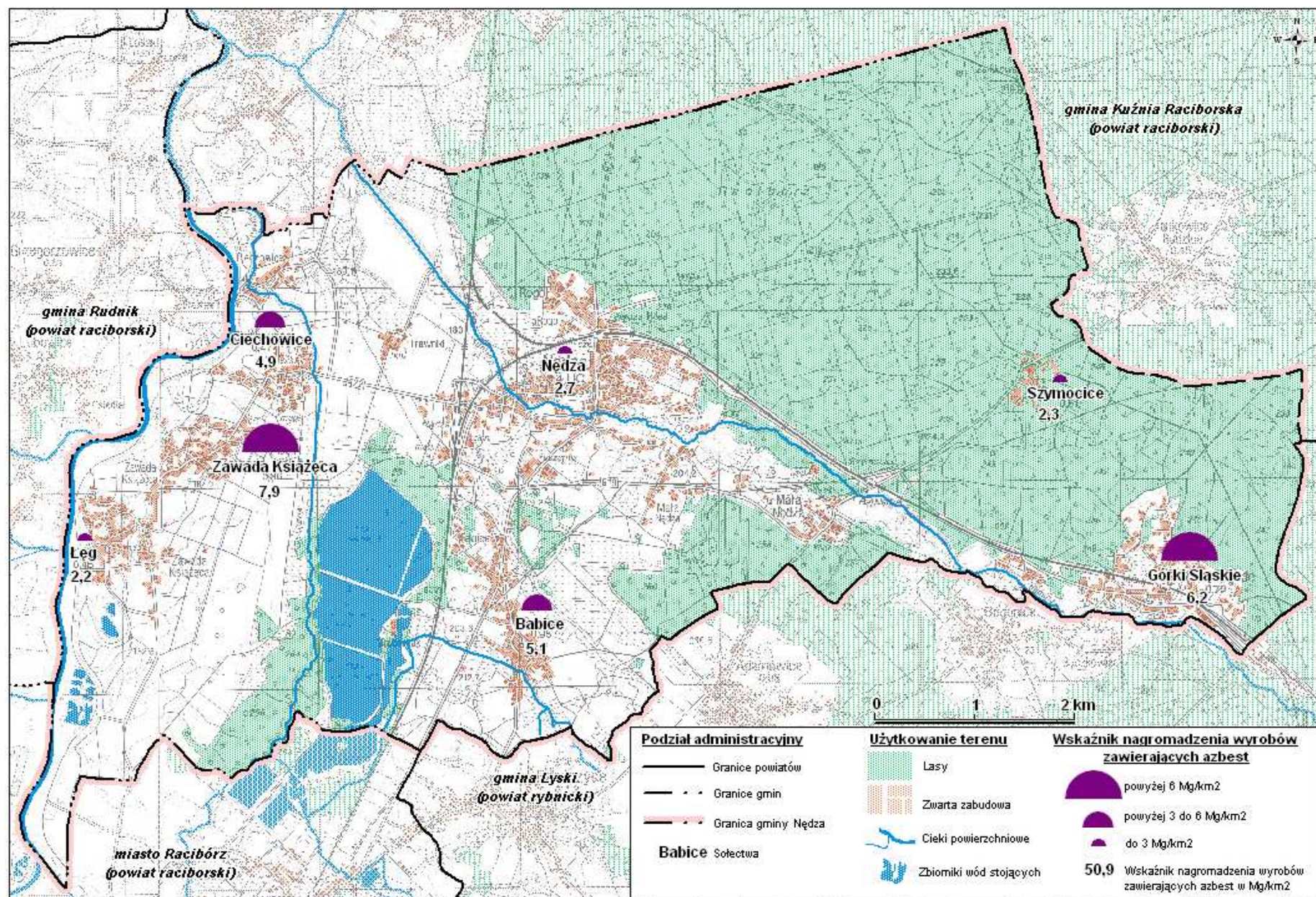
Stąd można wnioskować, że rejonami o największym zagrożeniu azbestem są: Zawada Książęca, Górki Śląskie i Babice. Najmniejsze zagrożenie występuje w: Łęgu, Szymolicach i Nędzy.

³ Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest

Mapa 1. Ilość wyrobów zawierających azbest w układzie sołectw

Mapa 2. Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest w układzie sołectw

4.5. Składowanie odpadów azbestowych pochodzących z terenu gminy

Jedyną stosowaną w Polsce metodą unieszkodliwiania odpadów azbestowych jest ich składowanie. Odpady azbestowe z terenu gminy Nędza (podobnie jak z terenu całego powiatu raciborskiego) przyjmowane są na składowisku KOMART zlokalizowanym w Knurowie. Składowisko to obecnie zaspokaja potrzeby pobliskich powiatów w zakresie przyjmowania odpadów azbestowych.

Składowisko w Knurowie

Składowisko w Knurowie zarządzane jest przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe KOMART Sp. z o.o. (adres: ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów; tel.: 032 235 – 11 - 83).

Jest to składowisko odpadów komunalnych z sektorem z wydzielonymi kwaterami roboczymi przeznaczonymi na składowanie odpadów zawierających azbest (od maja 2002 r.). Eksploatacja polega na warstwowym układaniu dowożonych odpadów w szczelnych opakowaniach, w kolejnych strefach. Każdorazowo, po złożeniu na działce roboczej odpady są przysypywane 30 cm warstwą materiału obojętnego. Ilość odpadów zawierających azbest, przewidzianych docelowo do składowania, wynosi łącznie ok. 304 000 m³ (ok. 426 000 Mg), w tym objętość przesypek ok. 83 000 m³. W fazie eksploatacji sektor jest monitorowany pod względem badania wód podziemnych i pomiarów w zakresie opadu pyłów zawierających azbest.

Ponadto na terenie województwa śląskiego zlokalizowane są następujące składowiska odpadów azbestowych:

- składowisko odpadów komunalnych w Świętochłowicach, MPGK sp. z o.o. Świętochłowice ul. Łągiewnicka
- składowisko odpadów niebezpiecznych i obojętnych w Dąbrowie Górniczej ul. Koksownicza 1, Zakłady Koksownicze "Przyjaźń".

Żadne w wymienionych powyżej składowisk nie zostało w pełni wykorzystane.

5. PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW AZBESTOWYCH

5.1. Założenia Programu

Proces usuwania wyrobów zawierających azbest, zgodnie z zapisami krajowego programu, powinien być zakończony w 2032 roku. Wynika to z bardzo dużej ilości tych wyrobów oraz wysokości potrzebnych środków finansowych. Zatem tak długotrwałe zadanie (licząc od 2007 roku ok. 26 lat) wymaga zdefiniowania, na poziomie gminy, ramowej strategii w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz unieszkodliwiania odpadów azbestowych. Strategia ta musi być zgodna ze strategią przyjętą na poziomie powiatu i województwa.

Ze względu na fakt, że na terenie gminy nie ma odcinków sieci wodociągowej wykonanych z rur azbestowo-cementowych, niniejszy program nie będzie dotyczył rur azbestowo-cementowych występujących w instalacjach ziemnych.

Dla potrzeb niniejszego programu (obejmującego okres 2007-2032), w ślad za programem krajowym, przyjęto podzielenie okresu do 2032 roku na 3 podokresy, tj.

- okres I: lata 2007-2012
- okres II: lata 2013- 2022
- okres III: lata 2023-2032

Pomimo, że okres I obejmuje 6 lat, a następne po 10 lat, taki podział zapewnia zgodność z programem krajowym, co znacznie ułatwi ocenę realizacji programu gminnego w kontekście porównań z programami wyższego rzędu.

5.2. Oszacowanie ilości wyrobów zawierających azbest wymagających usunięcia oraz pojemność potrzebnych składowisk

W przedstawionych poniżej szacunkach pominięto usuwanie wyrobów zawierających azbest, znajdujących się poza budownictwem. Wynika to z następujących okoliczności:

- niewielkiej ilości takich wyrobów, w stosunku do ogólnej masy wyrobów do usunięcia,
- obligatoryjne zobowiązania właścicieli przedmiotów zawierających azbest, a także firm zajmujących się wymianą i usuwaniem zużytych wyrobów do podporządkowania się ogólnym przepisom w tym zakresie,
- przyjęcia założenia, że usunięcie zużytych, drobnych wyrobów zawierających azbest, w każdym przypadku dokonywane jest na koszt właściciela, nie wymaga więc ani dodatkowych kosztów, ani sposobów finansowania.

Zgodnie z Tabelą 1 szacunkowa ilość wyrobów zawierających azbest zabudowana w postaci płyt dachowych i elewacyjnych w budynkach mieszkalnych i inwentarskich wynosi ok. 235 Mg.

W Tabeli 2 przedstawiono ilość wyrobów zawierających azbest przewidywaną do usunięcia do 2032 roku (z podziałem na trzy okresy) oraz konieczną pojemność składowisk.

Tabela 2 Ilość wyrobów zawierających azbest przewidziana do usunięcia oraz konieczna pojemność składowiska

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka	Lata		
			2007-2012	2013-2022	2023-2032
1.	Ilość wyrobów zawierających azbest (kody: 17 06 01, 17 06 05) przewidziana do usunięcia	Mg	47,0	70,0	117,0
2.	Objętość odpadów azbestowych przewidziana do składowania w pakietach*	m ³	44,6	66,5	111,2
3.	Konieczna pojemność składowisk do składowania odpadów azbestowych z terenu gminy (z uwzględnieniem przesypki)**	m ³	58,0	91,0	152,1

* przyjęto, że 1 tona odpadów azbestowych w pakietach lub na paletach ma objętość 0,95 m³.

** przyjęto, że 1 tona odpadów azbestowych w pakietach lub na paletach zajmuje na składowisku 1,3 m³ z uwzględnieniem koniecznej przesypki.

Składowisko w Knurowie zaspokaja obecne potrzeby całego województwa śląskiego w zakresie przyjmowania odpadów azbestowych. W wojewódzkim *Planie gospodarki odpadami* założono, że w perspektywie roku 2032 konieczne będzie wybudowanie 3 składowisk odpadów azbestowych: 1 obiekt o pow. 2 ha do 2015 r. i 2 obiekty o pow. 2 ha każdy w perspektywie lat 2016-2032. W aspekcie budowy nowych składowisk odpadów azbestowych można rozważać zarówno budowę nowych obiektów jak też wydzielenie kwater na odpady azbestowe na terenie istniejących składowisk odpadów komunalnych.

5.3. Harmonogram działań w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.

Strategię programu gminnego zogniskowano na celach i dwóch grupach zadań, tj. pozainwestycyjnych (w tym organizacyjnych) i inwestycyjnych.

Zadania pozainwestycyjne zmierzają do:

- zintensyfikowania kontroli tzw. "dzikich wysypisk odpadów" gdzie znajdują się także odpady azbestowe,
- organizacji kampanii informacyjnej o szkodliwości azbestu i bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- usprawnienia monitoringu bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest i składowania odpadów azbestowych,
- wdrożenia monitoringu realizacji gminnego programu usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych,
- intensyfikacji procesu poszukiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych dla wsparcia usuwania wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwiania,

Natomiast zadania inwestycyjne zmierzają przede wszystkim do zwiększenia ilości usuwanych wyrobów zawierających azbest.

5.3.1. Cele w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej

W Tabeli 3 przedstawiono szczegółowe cele do osiągnięcia w trzech podokresach. Perspektywa krótkoterminowa to lata 2007 -2012, średnioterminowa to lata 2013-2022 i długoterminowa to lata 2023-2032.

Tabela 3 Cele w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych

Lp.	Okres	Cele
<i>Nadrzędny cel Programu: Wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców gminy spowodowanych azbestem oraz likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko</i>		
1.	Lata 2007-2012	Weryfikacja skali problemu obecności wyrobów zawierających azbest na obszarze gminy Nędza
		Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest
		Bezpieczne usunięcie ok. 20% aktualnej ilości wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwienie odpadów azbestowych
2.	Lata 2013-2022	Bezpieczne usunięcie ok. 50% aktualnej ilości wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwienie odpadów azbestowych
3.	Lata 2023-2032	Bezpieczne usunięcie wszystkich wyrobów zawierających azbest z terenu gminy i unieszkodliwienie odpadów azbestowych

Osiągnięcie powyższych celów wymaga podjęcia szeregu działań, które przedstawiono w następnym paragrafie.

5.3.2. Harmonogram realizacji "Programu ..." i koszty jego wdrożenia

Przedstawiony w Tabeli 5 harmonogram przedstawia planowane przedsięwzięcia pozainwestycyjne i inwestycyjne, szacunkowe koszty oraz jednostki realizujące dane przedsięwzięcie. Harmonogram obejmuje okres 2007 - 2032, z podziałem na trzy podokresy.

Wstępem do oceny kosztów wdrożenia przedsięwzięć inwestycyjnych była szczegółowa analiza kosztów usuwania wyrobów zawierających azbest i ich wymiany na bezazbestowe (Tabela 4).

Tabela 4 Koszty usunięcia płyt a-c i ich wymiany na bezazbestowe w latach 2007-2032

L.p.	Wyszczególnienie	Jedn.	Lata		
			2007-2012	2013-2022	2023-2032
1.	Ilość wyrobów zawierających azbest (kody: 17 06 01, 17 06 05) przewidziana do usunięcia	Mg	47	70	117
Usunięcie płyt a-c wraz z unieszkodliwieniem					
2.	Ilość płyt a-c przewidzianych do usunięcia	m ²	4 264	6395,5	10 659,1
3.	Koszty usunięcia płyt a-c wraz z unieszkodliwieniem	tys. zł.	135 ¹	231 ²	437 ³
Nowe pokrycia					
4.	Koszty nowego pokrycia	tys. zł.	181 ⁴	309 ⁵	583 ⁶
Sumarycznie			316	540	1 020
W okresie 2007-2032			tys. zł.	1 876	

Usuwanie płyt a-c:

¹ - przyjęty średni koszt usunięcia 1 m² płyty a-c 31,8 zł/m² (przy uwzgl. wskaźnika inflacji 0,02)

² - przyjęty średni koszt usunięcia 1 m² płyty a-c 36,7 zł/m² (przy uwzgl. wskaźnika inflacji 0,015)

³ - przyjęty średni koszt usunięcia 1 m² płyty a-c 41,4 zł/m² (przy uwzgl. wskaźnika inflacji 0,01)

Nowe pokrycia:

⁴ - przyjęty średni koszt 1 m² nowego pokrycia 42,4 zł/m² (przy uwzgl. wskaźnika inflacji 0,02)

⁵ - przyjęty średni koszt 1 m² nowego pokrycia 48,9 zł/m² (przy uwzgl. wskaźnika inflacji 0,015)

⁶ - przyjęty średni koszt 1 m² nowego pokrycia 54,69 zł/m² (przy uwzgl. wskaźnika inflacji 0,01)

Tabela 5 Harmonogram realizacji "Programu ..." w latach 2007-2032

Lp.	Przedsięwzięcie	Ilość	Jednostka realizująca	Koszt w tys. zł	Czas realizacji - lata /koszty w okresach w tys. zł		
					2007-2012	2013-2022	2023-2032
Działania pozainwestycyjne							
1.	Wdrożenie metody cyklicznej aktualizacji oceny ilości, lokalizacji i stanu technicznego wyrobów zawierających azbest w gminie wraz z przygotowaniem bazy danych o wyrobach zawierających azbest na terenie gminy	1	Gmina	bez kosztów	-	-	-
2.	Cykliczna aktualizacja gminnego programu usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych	5 x 1	Gmina	15	2012 (3 tys. zł)	2016 i 2020 (6 tys. zł)	2024 i 2028 (6 tys. zł)
3.	Określenie stopnia przestrzegania przepisów prawa przez właścicieli i zarządców nieruchomości w zakresie informowania administracji samorządowej o istniejących w zabudowaniach wyrobach zawierających azbest, podejmowanych działaniach ich usuwania i unieszkodliwiania	-	Właściciele nieruchomości, Gmina	bez kosztów	do 2008	-	-
4.	Poszukiwanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych dla wsparcia usuwania wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwiania	-	Samorządy: wojewódzki, powiatowy, gminne	bez kosztów	-	-	-
5.	Organizacja kampanii informacyjnej o szkodliwości azbestu i bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,	1 x w roku	Samorząd Powiatowy Samorząd Wojewódzki	112	Cyklicznie do 2022 roku (po 7 tys. zł/1 rok)		-
Razem koszty pozainwestycyjne				127	45	76	6
Działania inwestycyjne							
1.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest zabudowanych w budynkach*	234,5 Mg	Właściciele obiektów	1 876	sukcesywnie (316 tys. zł)	sukcesywnie (540 tys. zł)	sukcesywnie (1 020 tys. zł)
Razem koszty inwestycyjne				1 876	316	540	1 020
Sumaryczne koszty				2 003	361	616	1 026

* Usuwanie wraz z kosztami wymiany na bezazbestowe

5.4. Aspekty finansowe realizacji Programu

W niniejszym paragrafie przedstawiono zestawienie kosztów wdrażania Programu w trzech okresach oraz potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć zdefiniowanych w "Programie usuwania wyrobów azbestowych dla gminy Nędza".

Koszty

Koszty wdrożenia przedsięwzięć zdefiniowanych w niniejszym dokumencie są podane w cenach IV kwartału 2006 roku (Tabela 6).

Należy zaznaczyć, że koszty te powinny być weryfikowane podczas każdorazowej aktualizacji Programu.

Tabela 6 Zestawienie szacunkowych kosztów realizacji Programu w latach 2007-2032

L.p.	Rodzaj przedsięwzięcia	Koszty w latach 2006-2032 [tys. zł.]			
		Ogółem	2007-2012	2013-2022	2023-2032
1	Pozainwestycyjne	127	45	76	6
2	Inwestycyjne	1 876	316	540	1 020
Razem koszty		2 003	361	616	1 026

Źródła finansowania

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla gminy Nędza” stanowi podstawowy instrument wspierający pozyskiwanie środków zewnętrznych na działania zmierzające do oczyszczania terenu gminy z wyrobów zawierających azbest. Specjalne procedury konieczne do wdrożenia przy pracach z azbestem i sposób jego unieszkodliwiania wymagają znacznych środków finansowych. Stąd konieczne jest udzielanie jak najszerszego wsparcia finansowego dla wszystkich inicjatyw związanych z usuwaniem wyrobów i odpadów zawierających azbest.

Wdrożenie niniejszego Programu będzie realizowane przede wszystkim z wykorzystaniem polskich źródeł finansowania.

Gmina powinna przeprowadzić postępowanie przetargowe na usuwanie i demontaż wyrobów zawierających azbest, które wyłoni firmę posiadającą pozwolenie na wytwarzanie odpadów azbestowych (właściciele nieruchomości sami nie mogą usuwać elementów zawierających azbest – Rozporządzenie MGPIPS z dn. 2.04.2004 r.).

Gmina może przygotować wstępnie i złożyć wniosek o dofinansowanie planowanych prac do Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W planach wydatków PFOŚiGW zostaną przeznaczone środki na dofinansowanie przedsięwzięć związanych z usuwaniem odpadów azbestowych.

Cenną inicjatywą dotyczącą pomocy w zakresie usuwania azbestu z obiektów użyteczności publicznej jest możliwość uzyskania pożyczki wraz z dotacją ze środków WFOŚiGW w Katowicach w celu usunięcia i unieszkodliwienia wyrobów azbestowych. Dodatkowo WFOŚiGW dofinansowuje zadania związane z termoizolacją budynków, co w praktyce często wiąże się także z demontażem wyrobów wykonanych z azbestu. /Lista przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach na rok 2007 dostępna jest na stronie internetowej WFOŚiGW Katowice/

Ponadto uchwałą Rady Gminy Nędza z dnia 1 grudnia 2003 r. wprowadzono na terenie gminy możliwość uzyskania dofinansowania z GFOŚiGW kosztów demontażu wyrobów zawierających azbest, transportu

oraz składowania odpadów azbestowych na składowisku. Kwota dofinansowania ustalona została w wysokości nie przekraczającej 50% kosztów realizacji zadania, jednak nie więcej niż 2 500 zł. Osoby ubiegające się o dofinansowanie powinny przed rozpoczęciem inwestycji złożyć w Urzędzie Gminy wniosek wraz z odpowiednimi dokumentami wyszczególnionymi w *Regulaminie przyznawania dotacji na zadania związane z utylizacją azbestu*.

Możliwe jest także pozyskanie na realizację tego celu środków unijnych pochodzących z Funduszy Strukturalnych. Mogą one pochodzić z Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz z sektorowego Programu Operacyjnego – *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich*. Środki dostępne w ramach ZPORR mogą być wykorzystane na budowę, modernizację, rekultywację lub likwidację składowisk odpadów, kompleksowy system zagospodarowania odpadów czy remont obiektów użyteczności publicznej (np. połączony z wymianą elementów konstrukcyjnych zawierających azbest).

Przedsięwzięcia inwestycyjne dotyczące wymiany płyt a-c na bezazbestowe będą pokrywane w znacznej części przez osoby prywatne i właścicieli /zarządców tych obiektów (ok. 75%), z niewielkim udziałem innych źródeł.

Koszty realizacji przedsięwzięć pozainwestycyjnych będą pokrywane zgodnie z tym kto jest odpowiedzialny za ich realizację, a w części dotyczącej kampanii uświadamiających również z budżetu państwa czy funduszy ekologicznych.

Prognozę udziału potencjalnych źródeł finansowania przedsięwzięć zdefiniowanych w Programie przedstawiono w Tabeli 7.

Tabela 7 Struktura finansowania Programu w latach 2007 - 2032

Lp.	Źródło	Okres	2007-2012		2013 - 2022		2023 - 2032	
			Udział					
			tys. PLN	%	tys. PLN	%	tys. PLN	%
1.	Środki własne gminy wraz z GFOŚiGW		40	11,1	60	9,7	100	9,7
2.	Fundusze ekologiczne: WFOŚiGW, PFOŚiGW		50	13,8	90	14,6	160	15,6
3.	Środki osób prywatnych		271	75,1	466	75,7	766	74,6
Razem			361	100.00	616	100.00	1 026	100.00

6. ORGANIZACJA ZARZĄDZANIA „PROGRAMEM...”

6.1. Koncepcja zarządzania "Programem .."

Zarządzanie gminnym programem wymaga zintegrowania działań na poziomie gminy z działaniami na poziomie powiatu i województwa.

Nad wprowadzaniem i realizacją Programu na obszarze województwa śląskiego powinno czuwać Centrum Zarządzania Gospodarką Odpadami (CZGO) zorganizowane w Urzędzie Marszałkowskim. Działania związane z odpadami zawierającymi azbest są elementem wyznaczonego zakresu działalności Centrum, do którego należy:

1. Obsługa wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami.
2. Sporządzanie raportów i analiz dotyczących gospodarki odpadami na terenie województwa.
3. Koordynacja działań w zakresie wymiany informacji o odpadach, edukacji i obiegu odpadów.

Biorąc pod uwagę niedociągnięcia w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest prowadzonej w gminach, dla właściwego zarządzania Programem ***istnieje potrzeba wprowadzenia jednolitego systemu tej inwentaryzacji, a więc przygotowania dla potrzeb gmin odpowiedniego programu komputerowego do gromadzenia danych dotyczących wyrobów zawierających azbest.*** Program powinien być zainstalowany we wszystkich urzędach gmin na terenie woj. śląskiego.

Program posiadał będzie następujące moduły:

1. Wykazy obiektów zawierających azbest, miejsce ich występowania (adres) oraz ilość i stan techniczny sporządzone zostaną zgodnie z rozporządzeniem MŚ z 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 175, poz. 1439)
2. Karty informacyjne oraz zestawienia zbiorcze przekazywane wojewodzie (zgodne z rozporządzeniem MŚ z 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 175, poz. 1439)

Informacje zawarte w Programie będą następnie przekazywane do Centrum Zarządzania Gospodarką Odpadami (CZGO) przy Marszałku Województwa, gdzie służyć będą do sporządzania zestawień zbiorczych.

Dane z oprogramowania będą równocześnie podlegały upublicznieniu zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z 26 czerwca 2002 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska i sposobu ich przedstawiania (Dz. U. Nr 100, poz. 920, z 2003 r. Nr 113 poz. 1075, z 2005 r. Nr 53 poz. 481).

Proponuje się, aby Centrum Zarządzania Gospodarką Odpadami, w ramach swojej działalności, prowadziło stronę internetową dotyczącą wdrażania i realizacji procesu usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych na terenie całego województwa.

Powinny się na niej znaleźć m.in. następujące informacje:

I. Moduł edukacyjny

1. Charakterystyka azbestu oraz wyrobów i odpadów zawierających azbest.
2. Szkodliwość azbestu itp.
3. Informacje z zakresu edukacji (wzory tekstów i ulotek, konspekty lekcji, informacje o konkursach itp.).
4. Dane o ilości wyrobów i odpadów zawierających azbest.

II. Moduł informacyjny

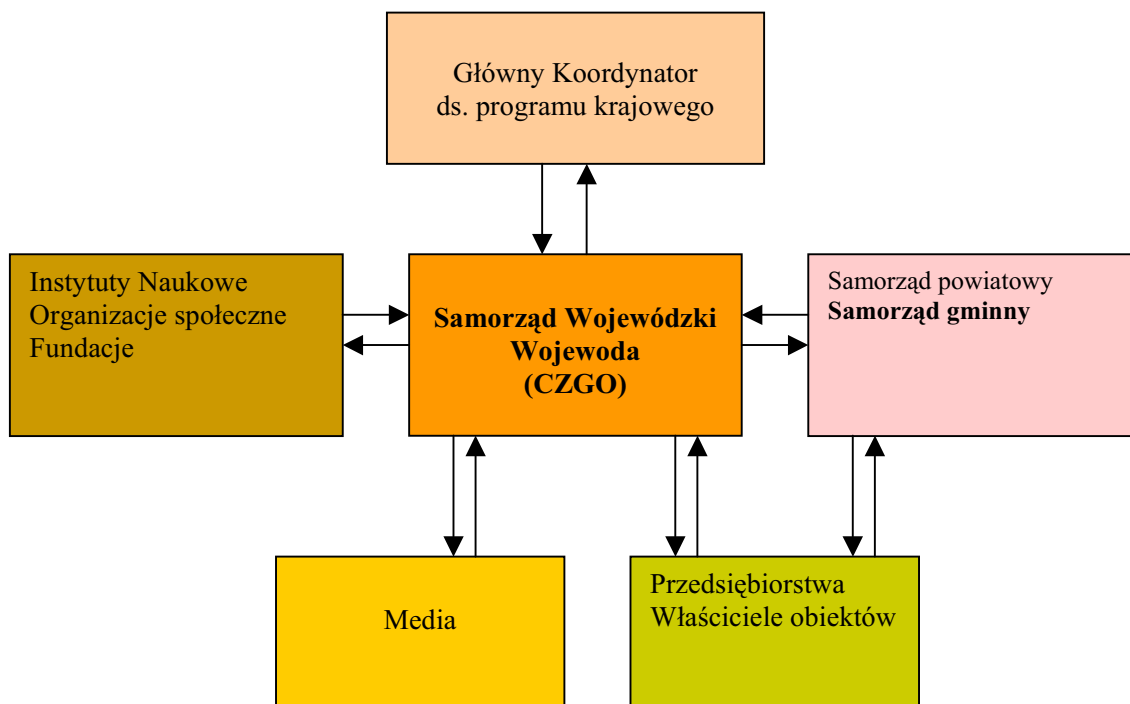
1. Możliwości usuwania wyrobów zawierających azbest.
2. Wykaz przedsiębiorstw posiadających zezwolenie na usuwanie azbestu oraz jego transport i unieszkodliwianie.
3. Możliwości i sposoby finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest

III. Forum dyskusyjne, gdzie będzie możliwość wypowiadania się na tematy dotyczące gospodarki odpadami oraz nawiązywania kontaktu pomiędzy np. wytwórcami i odbiorcami odpadów, informacje o obiektach uciążliwych dla środowiska.

6.2. Schemat zarządzania Programem

Zarządzanie programem gminnym jest jednym z elementów zarządzania Programem wojewódzkim (rycina 1).

Rycina 1. Schemat zarządzania „Programem...”

Proponuje się, aby gminny program usuwania wyrobów zawierających azbest był aktualizowany w okresie 2007-2032 pięciokrotnie, tj. w roku 2012, 2016, 2020, 2024 i 2028.

6.4. Zakres zadań realizowanych na poziomie gminnym

Zadania przewidziane tym Programem będą realizowane głównie na poziomie lokalnym (Zarząd Gminy Nędza, Rada Gminy Nędza)

Zgodnie z zapisami krajowego Programu, szczegółowe ich zadania są następujące:

Poziom lokalny

Do zadań zarządu gminy należy:

- uwzględnianie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami,
- współpraca z lokalnymi mediami celem rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem,
- przygotowywanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu,
- przygotowywanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu...”.

Do zadań rady gminy należy:

- przyjmowanie rocznych sprawozdań finansowych organu wykonawczego gminy z realizacji zadań „Programu ..”

7. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. W wyniku przeprowadzonej w gminie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest za 2004 rok uzyskano informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie gminy Nędza. Inwentaryzacją objęto wszystkie sołectwa gminy. Wynika z niej, że na terenie gminy znajduje się ok. 235 Mg wyrobów zawierających azbest. Największa ilość wyrobów tego typu zabudowana jest na terenie sołectwa Nędza (ok. 63 Mg), Babice (ok. 51 Mg) i Górki Śląskie (ok. 49 Mg).
2. Odpady azbestowe z terenu gminy Nędza, podobnie jak z powiatu raciborskiego przyjmowane są przede wszystkim na składowisku KOMART zlokalizowanym w Knurowie. Składowisko zaspokaja obecne potrzeby w zakresie składowania odpadów azbestowych.
3. Nadrzędnym celem gminnego " Programu ... " usunięcie wyrobów azbestowych z terenu gminy jest usunięcie wyrobów azbestowych z terenu gminy i ich bezpieczne unieszkodliwienie. Proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być zakończony w 2032 roku.
4. Dla potrzeb niniejszego programu, w ślad za programem krajowym, przyjęto podzielenie okresu do 2032 roku na 3 podokresy i dla nich określono ilość wyrobów zawierających azbest przewidzianą do usunięcia. Należy zaznaczyć, że wzięto pod uwagę płyty azbestowo-cementowe zabudowane w budynkach mieszkalnych i inwentarskich, jako że stanowią one ok. 99,9% ogółu wyrobów zawierających azbest.
Ilości te dla poszczególnych okresów przedstawiają się następująco:
Okres I: lata 2007-2012 - 82 Mg
Okres II: lata 2013- 2022 - 94 Mg
Okres III: lata 2023-2032 - 59 Mg
5. Sumaryczne koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest (łącznie z nowymi pokryciami) wynoszą ok. 1 876 tys. zł, w tym w pierwszym okresie, tj. do 2012 roku - ok. 316 tys. zł. Należy zaznaczyć, że koszty nowych pokryć stanowią ok. 57% kosztów ogólnych. Przewiduje się, że koszty te będą pokryte głównie przez właścicieli obiektów (osoby prywatne, firmy, spółdzielnie mieszkaniowe, itp.).
6. Wdrażanie Programu na obszarze gminy Nędza powinno być zintegrowane z działaniami podejmowanymi zarówno na poziomie województwa jak i powiatu. W skali województwa, nad realizacją wojewódzkiego Programu, powinno czuwać Centrum Zarządzania Gospodarką Odpadami (CZGO).

WYKAZ SKRÓTÓW

CZGO -	Centrum Zarządzania Gospodarką Odpadami
EPA –	(Environmental Protection Agency) Agencja Ochrony Środowiska
GFOŚiGW –	Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
GZWP –	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
KWP –	Komenda Wojewódzka Policji
MGPiPS –	Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej
MON –	Ministerstwo Obrony Narodowej
NFOŚiGW –	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
PFOŚiGW –	Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
UE –	Unia Europejska
WFOŚiGW –	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WINB –	Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego

WYKORZYSTANE MATERIAŁY

1. „Informator o przepisach i procedurach dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej; Departament Polityki Przemysłowej, Warszawa 2003 r.
2. „Informator. Zasady postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Instytut Gospodarki Odpadami w Katowicach, Katowice 2002 r.
3. „Materiały konferencyjne: problemy azbestu w Polsce”, Konferencja Naukowa, Łódź 2004 r.
4. „Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002 r.”, Urząd Statystyczny w Katowicach
5. „Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Nędza na lata 2004-2015”, Nędza, październik 2004 r.
6. „Powszechny Spis Rolny 2002 r.”, Urząd Statystyczny w Katowicach
7. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, maj 2002 r.
8. „Szkoła „Azbest – bezpieczne postępowanie”. Możliwości finansowania bezpiecznego usuwania materiałów zawierających azbest”, Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków, czerwiec 2005 r.

ZAŁĄCZNIKI DO PROGRAMU

Załącznik nr 1

Ilość wyrobów zawierających azbest w gminie Nędza (dane z inwentaryzacji przeprowadzonej w 2004 r.)

Uwaga: Średnia masa 1 m² płyt azbestowo-cementowych wynosi: 12 kg dla eternitu falistego i 9 kg dla eternitu płaskiego. W przypadku, gdy nie został określony rodzaj płyt a-c przyjęto średnią masę 1m² równą 11 kg, ze względu na brak szczegółowych danych o rodzaju tych płyt.

Miejscowość/ Lokalizacja	Nazwa/rodzaj wyrobu	Tytuł własności	Ilość [m ²]	Ilość [Mg]	Termin usunięcia
Babice ul. Wiejska 33	płyty a-c		200	2,2	2031
Babice ul. Wyzwolenia 2	płyty a-c		65	0,72	2032
Babice ul. Wiejska 59	płyty a-c faliste		14	0,17	
Babice ul. Adamowicka 2	płyty a-c płaskie	dach	100	0,9	
Babice ul. Adamowicka 4	płyty a-c faliste		20	0,24	
Babice ul. Arki Bożka 12	płyty a-c faliste		132	1,58	
Babice ul. Arki Bożka 14	płyty a-c płaskie		156	1,4	
Babice ul. Arki Bożka 3	płyty a-c faliste		55	0,66	
		budynek gospodarczy pokrycie			
Babice ul. Drzewna 11	płyty a-c faliste		30	0,36	2007
Babice ul. Drzewna 17	płyty a-c faliste		55	0,66	2006
		domek jednorodzinny			
Babice ul. Drzewna 18	płyty a-c płaskie		100	0,9	2032
		budynek gospodarczy z garażem			
Babice ul. Drzewna 22	płyty a-c faliste		82,5	0,99	2030
Babice ul. Drzewna 5	płyty a-c faliste		78	0,94	
Babice ul. Polna 1	płyty a-c faliste		190	2,28	2032
Babice ul. Przyrwy 13	płyty a-c faliste		40	0,48	
Babice ul. Rudzka 1	płyty a-c faliste		60	0,72	2020
Babice ul. Rudzka 11	płyty a-c faliste		30	0,36	2015
Babice ul. Rudzka 12	płyty a-c płaskie		120	1,08	2015
Babice ul. Rudzka 18	płyty a-c faliste		320	3,84	2032
Babice ul. Rudzka 1a	płyty a-c		164	1,8	2020
Babice ul. Rudzka 24	płyty a-c faliste		120	1,44	2030
Babice ul. Rudzka 24	płyty a-c faliste		8	0,1	
Babice ul. Rudzka 42	płyty a-c płaskie	dom jednorodzinny	250	2,25	2032
Babice ul. Rudzka 44	płyty a-c		13,8	0,15	2032
Babice ul. Rudzka 7	płyty a-c faliste		13,1	0,16	2030
Babice ul. Rudzka 9	płyty a-c faliste		140	1,68	2032
Babice ul. Szkolna 10	płyty a-c faliste		140	1,68	
Babice ul. Szkolna 14	płyty a-c	budynek mieszkalny	160	1,76	
Babice ul. Szkolna 4	płyty a-c płaskie		153	1,38	2032
Babice ul. Szkolna 6	płyty a-c płaskie		159	1,43	2032
Babice ul. Wiejska 10	płyty a-c faliste		172	2,06	

Miejscowość/ Lokalizacja	Nazwa/rodzaj wyrobu	Tytuł własności	Ilość [m ²]	Ilość [Mg]	Termin usunięcia
Babice ul. Wiejska 25	plyty a-c faliste		46	0,55	2010
Babice ul. Wiejska 3	plyty a-c		164	1,8	2025
Babice ul. Wiejska 7	plyty a-c faliste		8	0,1	
Babice ul. Wiejska 70	plyty a-c faliste	budynki gospodarcze	420	5,04	2032
Babice ul. Wiejska 80	plyty a-c faliste		120	1,44	2007
Babice ul. Wiejska 80	plyty a-c płaskie		50	0,45	2007
Babice ul. Wyzwolenia	plyty a-c	szopa pokrycie	23	0,25	2014
Babice ul. Wyzwolenia 1	plyty a-c	dom jednorodzinny	140	1,54	
Babice ul. Wyzwolenia 10	plyty a-c faliste		100	1,2	2032
Babice ul. Wyzwolenia 13	plyty a-c faliste	szopa pokrycie	11	0,13	2006
Babice ul. Wyzwolenia 27	plyty a-c	dom mieszkalny	190	2,09	
Ciechowice ul. Betonowa 2	plyty a-c		60	0,66	2027
Ciechowice ul. Betonowa 1	plyty a-c faliste	stodoła	418	5,02	2020-2030
Ciechowice ul. Dojazdowa 5	plyty a-c faliste		60	0,72	2005
Ciechowice ul. Kuźnicka 12	plyty a-c płaskie	dom	100	0,9	
Ciechowice ul. Odrzańska 27	plyty a-c		150	1,65	2005
Ciechowice ul. Odrzańska 28	plyty a-c faliste		20	0,24	2020
Ciechowice ul. Powstańców Śląskich 22	plyty a-c płaskie	dom		0	
Ciechowice ul. Powstańców Śląskich 8	plyty a-c faliste		32	0,38	
Ciechowice ul. Powstańców Śląskich 8	plyty a-c płaskie		312	2,81	
Górki Śląskie ul. Rudzka 75	plyty a-c faliste	dom	48	0,58	2032
Górki Śląskie ul. Oficerów Oświęcimia 2	plyty a-c płaskie	dom	110	0,99	2032
Górki Śląskie ul. Nowa 3	plyty a-c płaskie		80	0,72	2032
Górki Śląski ul. Oficerów Oświęcimia 76	plyty a-c faliste	dom	176	2,11	2032
Górki Śląskie Domy PKP nr 7,8,9,11	plyty a-c faliste	domki PKP gospodarcze	112	1,34	2032
Górki Śląskie ul Astrów 12	plyty a-c faliste	posesja prywatna	168	2,02	2005
Górki Śląskie ul Astrów 12	plyty a-c faliste	posesja prywatna	9	0,11	2032
Górki Śląskie ul Astrów 28	plyty a-c faliste	posesja prywatna	7,2	0,09	2032
Górki Śląskie ul Nowa 4	plyty a-c płaskie	posesja	126	1,13	2032

Miejscowość/ Lokalizacja	Nazwa/rodzaj wyrobu	Tytuł własności	Ilość [m ²]	Ilość [Mg]	Termin usunięcia
Górki Śląskie ul. Oficerów Oświęcimia 56	plyty a-c faliste	dom	40	0,48	2032
Górki Śląskie ul. Rudzka 20	plyty a-c płaskie	dom	120	1,08	2032
Górki Śląskie ul. Rudzka 53	plyty a-c płaskie	dom	140	1,26	2032
Górki Śląskie ul. Astrów 20	plyty a-c faliste	posesja prywatna	105	1,26	2032
Górki Śląskie ul. Astrów 26a	plyty a-c faliste	posesja prywatna	144	1,73	2032
Górki Śląskie ul. Astrów 26a	plyty a-c faliste	posesja prywatna	210	2,52	2032
Górki Śląskie ul. Astrów 30	plyty a-c faliste	posesja prywatna	170	2,04	2032
Górki Śląskie ul. Astrów 30	plyty a-c faliste	posesja prywatna	46	0,55	2032
Górki Śląskie ul. Leśna 3	plyty a-c płaskie	posesja prywatna	240	2,16	2032
Górki Śląskie ul. Leśna 44	plyty a-c faliste	posesja	200	2,4	2032
Górki Śląskie ul. Leśna 46	plyty a-c płaskie	posesja	260	2,34	2032
Górki Śląskie ul. Leśna 53	plyty a-c faliste		96	1,15	2032
Górki Śląskie ul. Leśna 53	plyty a-c płaskie	posesja	120	1,08	2032
Górki Śląskie ul. Leśna 66	plyty a-c faliste	posesja	14	0,17	2032
Górki Śląskie ul. Leśna 7	plyty a-c płaskie	posesja	260	2,34	2032
Górki Śląskie ul. Nad Koleją 18	plyty a-c faliste	posesja	12	0,14	2032
Górki Śląskie ul. Nad Koleją 16	plyty a-c faliste	posesja	40	0,48	2032
Górki Śląskie ul. Nowa 34	plyty a-c faliste	posesja	12	0,14	2032
Górki Śląskie ul. Nowa 34	plyty a-c płaskie	posesja	82	0,74	2032
Górki Śląskie ul. Nowa 42	plyty a-c faliste		14	0,17	2032
Górki Śląskie ul. Nowa 42	plyty a-c płaskie	posesja	14	0,13	2032
Górki Śląskie ul. Oficerów Oświęcimia 17	plyty a-c płaskie	dom	180	1,62	2032
Górki Śląskie ul. Oficerów Oświęcimia 27	plyty a-c faliste	dom	30	0,36	2032
Górki Śląskie ul. Oficerów Oświęcimia 39	plyty a-c faliste		40	0,48	2032
Górki Śląskie ul. Oficerów Oświęcimia 42	plyty a-c płaskie		280	2,52	2032
Górki Śląskie ul. Oficerów Oświęcimia 50	plyty a-c faliste	dom	116	1,39	2032
Górki Śląskie ul. Oficerów Oświęcimia 78	plyty a-c faliste	dom	260	3,12	2032
Górki Śląskie ul. Rudzka 19	plyty a-c faliste	dom	70	0,84	2032
Górki Śląskie ul. Rudzka	plyty a-c faliste	dom	44	0,53	2032

Miejscowość/ Lokalizacja	Nazwa/rodzaj wyrobu	Tytuł własności	Ilość [m ²]	Ilość [Mg]	Termin usunięcia
38					
Górki Śląskie ul. Rudzka 43	plyty a-c płaskie	dom	90	0,81	2032
Górki Śląskie ul. Rudzka 50	plyty a-c faliste	dom	49	0,59	2032
Górki Śląskie ul. Rudzka 73	plyty a-c faliste	dom	42	0,5	2032
Górki Śląskie ul. Bogucicka 5	plyty a-c płaskie	posesja prywatna	160	1,44	2032
Górki Śląskie ul. Nad Koleją 19	plyty a-c faliste	posesja	86	1,03	2032
Łęg ul Saperska	plyty a-c faliste		150	1,8	
Łęg ul Wita Stwosza 6	dach na domu - płytki zakupione w Czechosłowacji w 1985 r.		120	1,32	2032
Łęg ul. Okrężna 18	plyty a-c płaskie		200	1,8	2032
Łęg ul. Okrężna 2	plyty a-c płaskie		50	0,45	2032
Łęg ul. Okrężna 35	plyty a-c faliste		32	0,38	
Łęg ul. Saperska 3	plyty a-c faliste		56	0,67	2032
Łęg ul. Wita Stwosza 11	plyty a-c faliste		64	0,77	2032
Łęg ul. Wyzwolenia 4	plyty a-c płaskie		120	1,08	2032
Łęg ul. Wyzwolenia 5	plyty a-c faliste		40	0,48	
Łęg ul. Wyzwolenia 7	plyty a-c faliste		24	0,29	2032
Nędza ul Myśliwska 4/2	plyty a-c faliste		80	0,96	
Nędza ul Rogol 21	plyty a-c		12	0,13	2032
Nędza ul Rogol 30	plyty a-c	dom szopa	14	0,15	najbliższe lata
Nędza ul Sportowa 6	plyty a-c faliste		12	0,14	2020
Nędza ul. Borowiec 32	plyty a-c płaskie	nieruchomość	130	1,17	2015
Nędza ul. Jabłoniowa 10	plyty a-c faliste	dach szopy na opał	24	0,29	2032
Nędza ul. Jabłoniowa 6	plyty a-c		140	1,54	2032
Nędza ul. Jabłoniowa 7	plyty a-c faliste		30	0,36	2030
Nędza ul. Jabłoniowa 7	plyty a-c płaskie		100	0,9	2030
Nędza ul. Jabłoniowa 9	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy	20	0,24	2032
Nędza ul. Jana Pawła II 1	plyty a-c płaskie		200	1,8	2020
Nędza ul. Jana Pawła II 24	plyty a-c płaskie		200	1,8	2032
Nędza ul. Jana Pawła II 3	plyty a-c płaskie, faliste	dom (110 m2), budynek gospodarczy (50m2)	160	1,44	
Nędza ul. Jana Pawła II 78	plyty a-c		120	1,32	2015
Nędza ul. Jesionowa 42	plyty a-c		72	0,79	2032
Nędza ul. Kolejowa 1	plyty a-c		120	1,32	
Nędza ul. Kopernika 4	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy	35	0,42	

Miejscowość/ Lokalizacja	Nazwa/rodzaj wyrobu	Tytuł własności	Ilość [m ²]	Ilość [Mg]	Termin usunięcia
Nędza ul. Kopernika 8	płyty a-c faliste	budynek gospodarczy (gołębnik)	9	0,11	
Nędza ul. Kopernika 6	płyty a-c	dom budynek gospodarczy	150	1,65	2010
Nędza ul. Leśna 12	płyty a-c faliste	budynek gospodarczy	25	0,3	2009
Nędza ul. Leśna 19	płyty a-c faliste	dom	160	1,92	2032
Nędza ul. Leśna 2	płyty a-c faliste	dom	180	2,16	2025
Nędza ul. Leśna 37	płyty a-c faliste	budynek gospodarczy	78	0,94	2012
Nędza ul. Leśna 39	płyty a-c faliste	dom	170	2,04	2010
Nędza ul. Leśna 4	płyty a-c faliste	dom	210	2,52	
Nędza ul. Modrzewiowa 11	płyty a-c faliste		32	0,38	
Nędza ul. Modrzewiowa 9	płyty a-c faliste		146	1,75	2009
Nędza ul. Myśliwska 4/1	płyty a-c faliste		80	0,96	
Nędza ul. Osiedłowa 11	płyty a-c faliste		3	0,04	2032
Nędza ul. Rogoń 12	płyty a-c		120	1,32	2020
Nędza ul. Rogoń 20	płyty a-c		110	1,21	2015
Nędza ul. Rogoń 22	płyty a-c		150	1,65	2030
Nędza ul. Rogoń 39	płyty a-c faliste		25	0,3	
Nędza ul. Rogoń 45	płyty a-c		160	1,76	2030
Nędza ul. Rogoń 57	płyty a-c faliste	dom	140	1,68	2010-2020
Nędza ul. Rzeczna 2	płyty a-c faliste	dom	60	0,72	
Nędza ul. Rzeczna 5	płyty a-c płaskie	dom jednorodzinny	100	0,9	2032
Nędza ul. Rzeczna 6	płyty a-c faliste		15	0,18	
Nędza ul. Sadowa 8	płyty a-c faliste		13	0,16	
Nędza ul. Sienkiewicza 27	płyty a-c faliste			0	2030
Nędza ul. Sienkiewicza 33	płyty a-c faliste	wiata, stodoła, chlew	40	0,48	2006
Nędza ul. Sobieskiego 35	płyty a-c płaskie, płyty a-c faliste		180	1,62	2032
Nędza ul. Sobieskiego 59	płyty a-c	dom	230	2,53	2010-2015
Nędza ul. Sosnowa 1	płyty a-c płaskie		140	1,26	2025
Nędza ul. Spółdzielcza 2	płyty a-c płaskie		200	1,8	2030
Nędza ul. Strażacka 3	płyty a-c faliste	dom	6	0,07	2009
Nędza ul. Tuwima 13	płyty a-c płaskie	budynek mieszkalny	114	1,03	2032
Nędza ul. Wiejska 7	płyty a-c		120	1,32	2014
Nędza ul. Wiejska 1	płyty a-c faliste		100	1,2	2032
Szymocice ul Porzeczkowa 5			12	0,11	2032
Szymocice ul Wiejska 21	płyty a-c faliste		10	0,12	2032
Szymocice ul. Gliwicka 2	płyty a-c	szopa pokrycie	20	0,22	2032
Szymocice ul. Gliwicka 22	płyty a-c faliste		50	0,6	2032

Miejscowość/ Lokalizacja	Nazwa/rodzaj wyrobu	Tytuł własności	Ilość [m ²]	Ilość [Mg]	Termin usunięcia
Szymocice ul. Gliwicka 26	plyty a-c faliste		140	1,68	2032
Szymocice ul. Jagodowa 5a	plyty a-c faliste		230	2,76	
Szymocice ul. Porzeczkowa 4	plyty a-c		15	0,17	2022
Szymocice ul. Wiejska 10	plyty a-c faliste		10	0,12	2032
Szymocice ul. Wiejska 22	plyty a-c faliste		50	0,6	2007
Szymocice ul. Wiejska 22	plyty a-c płaskie		110	0,99	2007
Szymocice ul. Wiejska 28	plyty a-c faliste		20	0,24	
Szymocice ul. Wiejska 31	plyty a-c faliste		15	0,18	2004
Szymocice ul. Wiejska 4	plyty a-c faliste		150	1,8	
Szymocice ul. Wiejska 5	plyty a-c faliste		40	0,48	2032
Szymocice ul. Wiejska 6	plyty a-c faliste		60	0,72	2032
Szymocice ul. Wrzosowa 11	plyty a-c		3	0,03	2020
Szymocice ul. Wrzosowa 5	plyty a-c faliste	dach		0	2009
Szymocice ul. Wrzosowa 7	plyty a-c faliste		8	0,1	
Zawada Książęca	plyty a-c	dom - dach	140	1,54	2030
Zawada Książęca ul Brzegowa 1	plyty a-c płaskie		100	0,9	2032
Zawada Książęca ul Cicha 4	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	115	1,38	2032
Zawada Książęca ul Południowa 2	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	45	0,54	2032
Zawada Książęca ul Raciborska 111	plyty a-c płaskie	budynek mieszkalny pokrycie	160	1,44	2032
Zawada Książęca ul. Brzegowa 3	plyty a-c płaskie	budynek gospodarczy pokrycie	10	0,09	2032
Zawada Książęca ul. Brzegowa 4	plyty -ac faliste	budynek gospodarczy pokrycie	60	0,72	2032
Zawada Książęca ul. Brzegowa 5	plyty a-c płaskie	budynek gospodarczy pokrycie	150	1,35	2032
Zawada Książęca ul. Dzwonkowa 5	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	60	0,72	2032
Zawada Książęca ul. Leśna 3	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	30	0,36	2032
Zawada Książęca ul.	plyty a-c		25,5	0,28	2032

Miejscowość/ Lokalizacja	Nazwa/rodzaj wyrobu	Tytuł własności	Ilość [m ²]	Ilość [Mg]	Termin usunięcia
Łukowa 1					
Zawada Książęca ul. Łukowa 6	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	20	0,24	2032
Zawada Książęca ul. Łukowa 6	plyty a-c płaskie	budynek mieszkalny pokrycie	6	0,05	2032
Zawada Książęca ul. Łukowa 8	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	22	0,26	2032
Zawada Książęca ul. Polna 4	plyty a-c		62,5	0,69	2032
Zawada Książęca ul. Raciborska 102	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	75	0,9	2032
Zawada Książęca ul. Raciborska 108	plyty a-c płaskie	budynek gospodarczy pokrycie	25	0,23	2032
Zawada Książęca ul. Raciborska 22	plyty a-c płaskie	budynek mieszkalny pokrycie	180	1,62	2032
Zawada Książęca ul. Raciborska 26	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	50	0,6	2032
Zawada Książęca ul. Raciborska 33	plyty a-c płaskie i faliste	budynek mieszkalny i gospodarczy pokrycie	300	2,7	2032
Zawada Książęca ul. Raciborska 43	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	30	0,36	2032
Zawada Książęca ul. Raciborska 43	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	50	0,6	2032
Zawada Książęca ul. Raciborska 56	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	60	0,72	2032
Zawada Książęca ul. Raciborska 58	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	100	1,2	2032
Zawada Książęca ul. Raciborska 59	plyty a-c faliste		1050	12,6	2032
Zawada Książęca ul. Raciborska 6	plyty a-c płaskie	budynek mieszkalny pokrycie	200	1,8	2032
Zawada Książęca ul. Raciborska 79	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	14	0,17	2032
Zawada Książęca ul. Stwosza 1	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy pokrycie	230	2,76	2032

Miejscowość/ Lokalizacja	Nazwa/rodzaj wyrobu	Tytuł własności	Ilość [m²]	Ilość [Mg]	Termin usunięcia
Zawada Książęca ul. Szkolna 11	plyty a-c	budynek gospodarczy	56	0,62	2015
Zawada Książęca ul. Szkolna 11	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy	23	0,28	2032
Zawada Książęca ul. Szkolna 9	plyty a-c faliste	budynek gospodarczy	12,5	0,15	2032
Zawada Książęca ul. Wesoła 1	plyty a-c płaskie i faliste	budynek mieszkalny i gospodarczy	250	2,25	2032